

6.3.2026

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Viite: HE 131/2025, täydennys

MIELI ry:n täydentävä lausunto: Alkoholilain muuttaminen

Esityksen tausta ja tavoitteet

Petteri Orpon hallitus on muuttamassa alkoholilakia. MIELI ry on antanut jo aiemmin laajemman lausuntonsa hallituksen esitykseen (HE 131/2025) alkoholijuomien toimittamisesta, etämyynnistä ja markkinoinnista.

Tämä on täydentävä lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle EU-komission kanssa käytyjen neuvotteluasiakirjojen tultua julkisiksi 19.2.2026.

MIELI ry:n havainnot esityksestä

MIELI ry kiittää mahdollisuudesta täydentää lausuntoaan. **MIELI ry ei kannata hallituksen esitystä alkoholilain muuttamiseksi ja esittää, että nykyinen lakiesitys alkoholilain muuttamisesta (131/2025) vedetään pois eduskunnasta ja palautetaan valmisteluun.**

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan julkistamat EU-neuvotteluasiakirjat tuovat esiin, että EU-oikeus ei edellyttäisi väkevien etämyynnin vapauttamista. Ulkomaiselle etämyynille olisi mahdollista asettaa yhtenäiset prosenttirajat kotimaisen vähittäismyynnin kanssa (5,5 % / 8 %). MIELI ry näkee, että alkoholihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen näkökulmasta näin tulisi tehdä. Väkevien (yli 8 %) etämyyntiä ja kotiinkuljetusta ei tulisi sallia missään tilanteessa ja Alkon yksinoikeusjärjestelmä tulee säilyttää nykyisellään.

Alkoholin saatavuuden helpottaminen lisää kulutusta ja siitä seuraavia alkoholihaittoja, kuten mielenterveysongelmia, sote-järjestelmän kuormittumista sekä heikentää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Alkoholi on esimerkki syy noin joka neljänteen lastensuojelutoimeen.

MIELI ry kiittää sote-valiokuntaa asiakirjojen julkistamisesta sekä pitää tärkeänä, että valiokunnat saavat valmisteluvaiheessa tietoon kaikki EU-komission neuvotteluasiakirjat ja muut tarvittavat tiedot valiokuntakäsittelyn tueksi.

Lisätietoja

MIELI Suomen Mielenterveys ry
Sari Aalto-Matturi, toiminnanjohtaja
sari.aalto-matturi@mieli.fi, +358 400 508 234